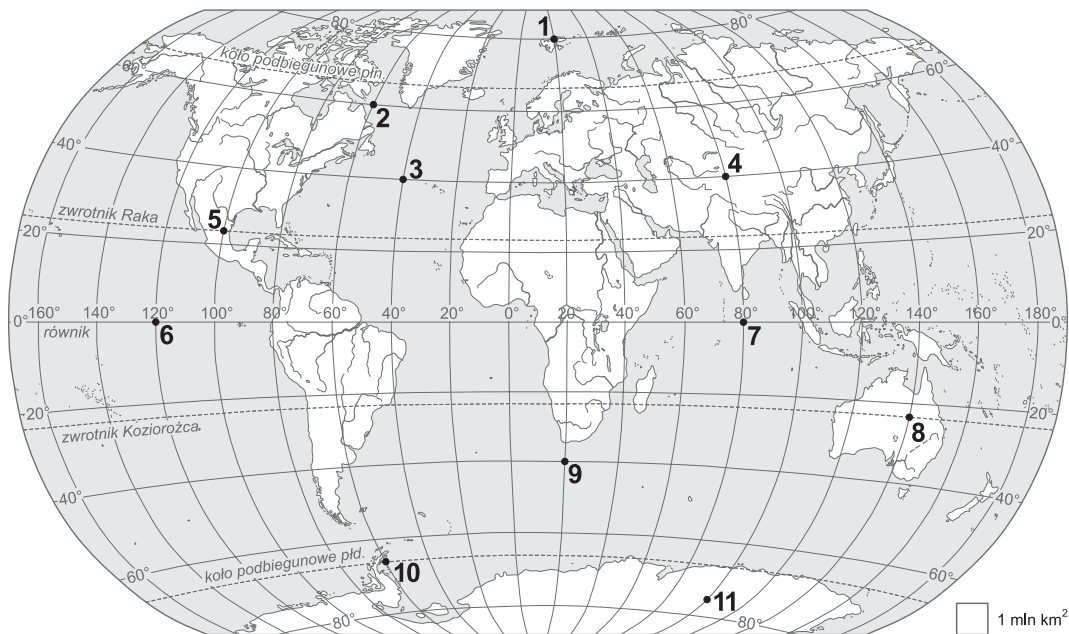

..... Imię i nazwisko Data Klasa
--------------------------	---------------	----------------

Zadanie 1. 2 pkt

Na mapie numerami od 1 do 11 oznaczono wybrane punkty na Ziemi.

Korzystając z mapy, uzupełnij zdania.

Wpisz w każdą lukę numer, którym oznaczono właściwy punkt.

- I. Słońce najwcześniej wschodzi w punkcie oznaczonym numerem
- II. Ten sam czas słoneczny mają punkty oznaczone numerami 2 i
- III. W chwili, gdy w punkcie oznaczonym numerem 2 jest godzina 10.00 czasu słonecznego, godzina 6.00 jest w punkcie oznaczonym numerem
- IV. W chwili, gdy w punkcie oznaczonym numerem 5 jest godzina 22.00 15 maja, godzina 2.00 16 maja jest w punkcie oznaczonym numerem

Zadanie 2. 2 pkt

Na podstawie mapy dołączonej do zadania 1. oceń prawdziwość każdego zdania.

Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F, jeśli jest fałszywe.

W punkcie oznaczonym numerem 6 Słońce góruje w zenicie 22 grudnia.	☐ P / ☐ F
W czerwcu w punkcie oznaczonym numerem 11 jest noc polarna.	☐ P / ☐ F
W punkcie oznaczonym numerem 4 Słońce nigdy nie góruje w zenicie.	☐ P / ☐ F
23 września w punkcie oznaczonym numerem 10 Słońce góruje po południowej stronie nieba na wysokości 30°.	☐ P / ☐ F

Zadanie 3. 1 pkt

Odległość drogowa między Krakowem a Warszawą wynosi 300 km.

Zaznacz skalę mapy, na której odległość między tymi miastami wynosi 15 cm.

- A. 1 : 30 000.
 B. 1 : 150 000.
 C. 1 : 450 000.
 D. 1 : 2 000 000.

Zadanie 4. 2 pkt

W tabeli podano średnie miesięczne wartości temperatury powietrza i miesięczne sumy opadów atmosferycznych zanotowane w pewnej stacji meteorologicznej położonej na półkuli północnej.

Parametr	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
T	10,3	11,2	12,7	14,8	17,8	21,5	24,6	24,8	23,0	19,6	15,2	11,9
O	99	84	70	66	34	16	8	14	37	98	99	115

T – temperatura powietrza w °C; O – opady atmosferyczne w mm

Korzystając z danych zawartych w tabeli, zaznacz poprawne dokończenie każdego zdania.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi	☐ A. 12,7°C. ☐ B. 17,3°C.
Roczna amplituda temperatury powietrza wynosi	☐ A. 14,5°C. ☐ B. 35,1°C.
Największa suma opadów atmosferycznych występuje w okresie	☐ A. kalendarzowej zimy. ☐ B. kalendarzowego lata.
Stacja meteorologiczna jest położona w zasięgu klimatu	☐ A. podzwrotnikowego monsunowego. ☐ B. podzwrotnikowego śródziemnomorskiego.

Zadanie 5. 2 pkt

Na mapie numerami od 1 do 10 oznaczono wybrane obszary na Ziemi.

Uzupełnij zdanie, wpisując w luki właściwe numery.

Na mapie obszary sejsmiczne oznaczono numerami: , , , ,

Zadanie 6. 1 pkt

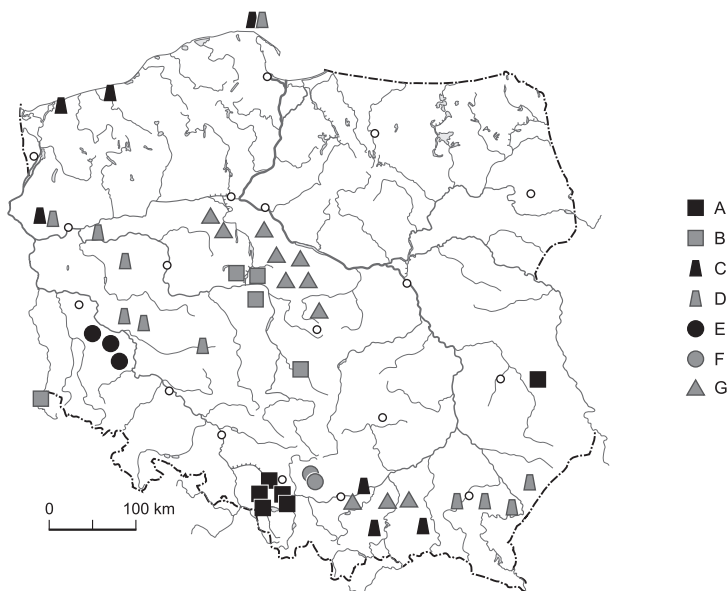
Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Misy jezior cyrkowych powstały w wyniku

- A. erozyjnej działalności lądolodu.
- B. ruchów tektonicznych skorupy ziemskiej.
- C. akumulacyjnej działalności wód prądów morskich.
- D. erozyjnej działalności lodowców górskich.

Zadanie 7. 2 pkt

Na mapie sygnaturami oznaczono miejsca wydobycia wybranych surowców mineralnych w Polsce, a sygnaturem przypisano litery od A do G.

Wpisz w lukę obok każdej nazwy surowca literę przypisaną odpowiedniej sygnaturze.

sól kamienna –

węgiel kamienny –

rudy miedzi –

gaz ziemny –

Zadanie 8. 2 pkt

Zaznacz trzy formy rzeźby terenu występujące w Polsce w pasie pojezierzy.

- A. Wały moren czołowych o wysokości przekraczającej w kilku miejscach 300 m n.p.m.
- B. Kopulaste wzniesienia o maksymalnej wysokości 612 m n.p.m.
- C. Głębokie doliny U-kształtne.
- D. Równiny sandrowe.
- E. Rozległe pradoliny.
- F. Ostańce krasowe.

Zadanie 9. 1 pkt

Opis dotyczy jednego z regionów geograficznych Polski.

Jest to region wysunięty najdalej na południowy wschód Polski. Charakterystycznym elementem jego krajobrazu są łąki górskie nazywane połoninami. Utworzony tu park narodowy jest od 1992 r. Rezerwatem Biosfery UNESCO.

Zaznacz nazwę opisanego regionu.

- A. Tatry.
- B. Pieniny.
- C. Bieszczady.
- D. Wyżyna Lubelska.

Zadanie 12. 2 pkt

Zaznacz trzy zmiany, które zaszły w Polsce w wyniku przemian społeczno-gospodarczych po roku 1989.

- A. Wzrosła wydajność pracy.
- B. Zwiększył się udział usług w tworzeniu PKB.
- C. Zmniejszyła się materiałochłonność przemysłu.
- D. Zmniejszyła się jakość produkowanych towarów.
- E. Zmniejszył się udział sektora prywatnego w gospodarce.
- F. Zwiększyła się liczba państwowych gospodarstw rolnych.

Zadanie 13. 4 pkt

Rozpoznaj państwa sąsiadujące z Polską na podstawie podanych informacji.

Wpisz w odpowiednie komórki tabeli nazwy właściwych państw i numery, którymi oznaczono je na mapie.

Informacje	Nazwa państwa	Numer na mapie
Państwo to posiada bogate złoża węgla kamiennego i brunatnego. Oprócz stolicy kraju dużymi miastami są m.in. Brno i Ostrawa. Najwyższy szczyt to Śnieżka (1602 m n.p.m.).		
Granica Polski z tym państwem jest wewnętrzną granicą Unii Europejskiej. Około 1/3 powierzchni tego kraju zajmują lasy, które są podstawą rozwoju przemysłu drzewno-papierniczego. Wśród mniejszości narodowych najliczniejszą grupą są Polacy.		
Państwo to ma dostęp do Morza Czarnego. Podstawą gospodarki jest przemysł ciężki, który wymaga unowocześnienia. Niedoinwestowanie rolnictwa sprawia, że pomimo bardzo dobrych warunków naturalnych uzyskuje się bardzo niskie plony.		
Państwo, w którym wszystkie działy gospodarki są bardzo dobrze rozwinięte. Podstawę gospodarki stanowią nowoczesny przemysł i wysoko wydajne rolnictwo. W sektorze usług pracuje ok. 70% ogółu zatrudnionych. Wśród robotników znaczną grupę stanowią obcokrajowcy, głównie Turcy.		

Zadanie 14. 2 pkt

W których państwach znajdują się wymienione atrakcje turystyczne?

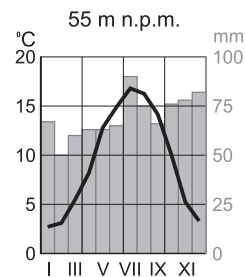
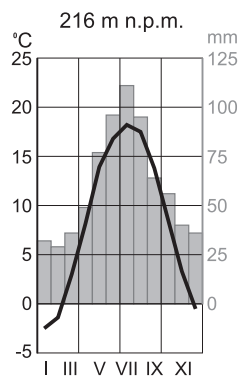
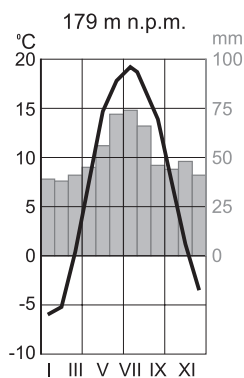
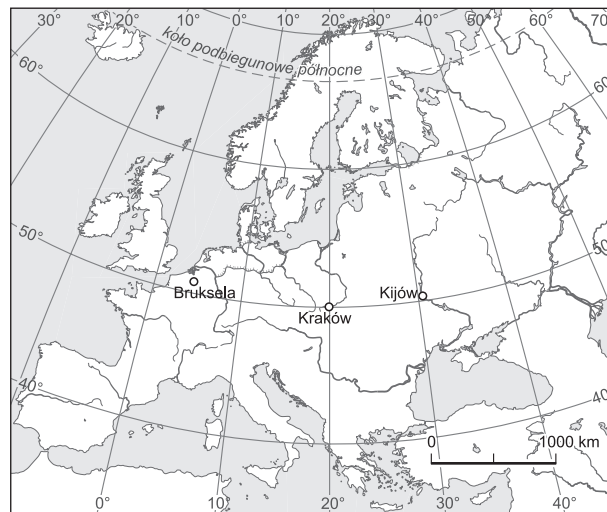
Wpisz w odpowiednie komórki tabeli nazwy właściwych państw wybrane spośród podanych.

• Austria • Francja • Hiszpania • Islandia • Norwegia • Portugalia • Wielka Brytania • Włochy

Atrakcja turystyczna	Nazwa państwa
Lazurowe Wybrzeże	
Big Ben	
Wieża Eiffla	
Wulkan Etna	
Zespół pałacowo-parkowy Schönbrunn	
Fatima	

Zadanie 15. 2 pkt

Na wykresach przedstawiono roczny rozkład temperatury powietrza i opadów atmosferycznych w trzech miastach, których położenie zaznaczono na mapie.

a) Wpisz w lukę pod każdym wykresem nazwę właściwego miasta.

b) Zaznacz prawidłowość wynikającą z analizy wykresów i mapy.

- A. Im większa wysokość bezwzględna, tym mniejsza roczna suma opadów atmosferycznych.
- B. Im większa odległość od Oceanu Atlantyckiego, tym większa roczna amplituda temperatury powietrza.
- C. Im większa odległość od Oceanu Atlantyckiego, tym mniejsza roczna suma opadów atmosferycznych.
- D. Im większa odległość od Oceanu Atlantyckiego, tym mniejsza maksymalna temperatura powietrza w ciągu roku.

Zadanie 16. 2 pkt

W tabeli podano wybrane rekordy Ziemi należące do Azji.

Wpisz w odpowiednie komórki tabeli nazwy właściwych obiektów wybrane spośród podanych.

- Chiny • Indie • Jezioro Aralskie • Półwysep Indyjski • Morze Kaspijskie • Mount Everest • brzeg Morza Martwego • Szczyt Zwycięstwa
- Półwysep Arabski • Bajkał

Cecha	Nazwa obiektu
Najgłębsze jezioro	
Najgłębsza depresja	
Najludniejszy kraj	

Zadanie 17. 3 pkt

Uzupełnij tabelę dotyczącą stref klimatyczno-roślinnych w Afryce.

Wpisz w odpowiednie komórki litery, którymi oznaczono podane informacje.

Nazwy stref

- A. strefa sawann
- B. strefa śródziemnomorska

Cechy klimatu

- C. wysoka temperatura powietrza, duże dobowe amplitudy temperatury powietrza, bardzo małe sumy opadów atmosferycznych
- D. wysoka temperatura powietrza przez cały rok, duże sumy opadów, bardzo małe roczne i dobowe amplitudy temperatury powietrza

Cechy roślinności

- E. zarośla wiecznie zielonych krzewów o skórzastych liściach, cyprysy, sosny pinie, dęby korkowe
- F. wysokie, wieloletnie trawy o twardych liściach oraz pojedyncze drzewa z rozłożystymi koronami (np. akacje, baobaby)

Nazwa strefy	Cechy klimatu	Cechy roślinności
	ciepłe i suche lato, zimy łagodne z opadami	
strefa pustyń i półpustyń		bardzo uboga roślinność sucholubna, sukulenty, czyli rośliny magazynujące wodę
	wysoka temperatura powietrza przez cały rok, wyraźnie zaznaczające się pory roku – sucha i deszczowa	
strefa lasów równikowych		różnorodny gatunkowo, wiecznie zielony, wielowarstwowy las, z drzewami osiągającymi do 70 m wysokości i wykształcającymi korzenie szkarpowe

Zadanie 18. 3 pkt

Przyporządkuj każdemu z podanych regionów Stanów Zjednoczonych po jednym charakterystycznym dla niego surowcu mineralnym.

Wpisz w odpowiednie komórki tabeli podane nazwy surowców.

• ropa naftowa • węgiel kamienny • złoto

Region	Surowce mineralne
Appalachy	
Nizina Zatokowa	
Alaska	

Zadanie 19. 2 pkt

Oceń prawdziwość każdego zdania.

Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F, jeśli jest fałszywe.

Środowisko przyrodnicze Australii charakteryzuje gęsta sieć stałych rzek.	☐ P / ☐ F
W Australii największa gęstość zaludnienia występuje w północno-zachodniej części kraju.	☐ P / ☐ F
Większość ludności Australii mieszka w miastach.	☐ P / ☐ F
Podstawą gospodarki Australii są górnictwo i rolnictwo.	☐ P / ☐ F

Zadanie 20. 2 pkt

Zaznacz wszystkie informacje, które dotyczą Arktyki.

- A.** Jest to obszar położony wokół bieguna północnego.
- B.** Znajduje się tu największy lądolód na Ziemi.
- C.** Jest to naturalne środowisko występowania pingwinów.
- D.** Znajdują się tu stałe osady ludzkie.
- E.** Znajduje się tu Polska Stacja Arktyczna imienia Henryka Arctowskiego.
- F.** Występują tu lądolody o mniejszej powierzchni niż na obszarze okalającym przeciwległy biegun Ziemi.